

مرکز آموزشی درمانی شفا

عنوان سند: راهنمای مراقبتی در نمونه برداری (بیوپسی) کلیه

کد سند: NO-BK-۴۹۵

تهیه کننده: مینا پارسائی نیا

(رابط آموزش سلامت به بیمار)

تایید کننده: دکتر فاطمه موسوی، متخصص داخلی و فوق
تخصص نفرولوژی بزرگسالان

تنظیم کننده: زهره بلوچ

نمونه برداری (بیوپسی) کلیه چیست

نمونه برداری از کلیه یک اقدام تشخیصی است که در آن پزشک با استفاده از یک سوزن مخصوص تحت هدایت سونوگرافی، نمونه‌ی کوچکی از بافت کلیه را بر می‌دارد. این نمونه در آزمایشگاه آسیب شناسی (پاتولوژی) بررسی می‌شود تا علت بیماری کلیه مشخص شده و مناسب‌ترین درمان انتخاب گردد.

نمونه برداری از کلیه با صلاحدید پزشک معالج در موارد زیر انجام می‌شود:

وجود پروتئین در ادرار

مشاهده‌ی خون در ادرار با منشا کلیوی

کاهش عملکرد کلیه بدون علت مشخص

التهاب کلیه

بررسی درگیری کلیه در بیماری‌های خود ایمنی

بررسی عملکرد کلیه‌ی پیوندی

قبل از انجام نمونه برداری:

*پزشک را از تمام داروهای مصرفی خود به ویژه داروهای رقیق کننده‌ی خون (مانند وارفارین، آسپرین،

کلوپیدوگرل، ریواروکسابان) مطلع کنید

*در صورت داشتن حساسیت دارویی، سابقه‌ی اختلالات انعقاد خون، بارداری یا احتمال بارداری، پزشک را آگاه سازید.

*آزمایش خون و ادرار قبل از انجام بیوپسی انجام خواهد شد.

اخذ رضایت آگاهانه قبل از انجام نمونه برداری الزامی

الزامی است.

با توجه به دستور پزشک از ۱۲ شب قبل از نمونه برداری ناشتا باشید.

بیوپسی کلیه چگونه انجام می‌شود؟

بیوپسی کلیه در بخش رادیولوژی و از طریق مشاهده مستقیم با هدایت سونوگرافی انجام می‌شود تا نمونه برداری با دقت و ایمنی بیشتری انجام شود.

ابتدا از شما خواسته میشود که به شکم روی تخت دراز بکشید. (در موارد پیوند کلیه به پشت دراز بکشید.)

بیوپسی کلیه معمولاً از قطب تحتانی کلیه‌ی چپ انجام می‌شود، چون دسترسی به آن راحت‌تر و انجام آن ایمن‌تر و احتمال آسیب به کبد کم‌تر خواهد بود مگر آنکه پزشک دستور مشخص برای کلیه دیگر یا کلیه‌ی پیوندی داشته باشد

ابتدا پوست ناحیه‌ی نمونه برداری ضد عفونی شده و با تزریق داروی بی‌حسی، محل کاملاً بی‌حس می‌شود و نیاز به بی‌حوشی کامل نیست.

سپس سوزن مخصوص بیوپسی از طریق پوست وارد کلیه شده و معمولاً ۱ تا ۳ نمونه کوچک از بافت کلیه برداشته می‌شود. در طول انجام نمونه برداری ممکن است از شما خواسته شود چند ثانیه نفس خود را نگه دارید و بی‌حرکت بمانید تا با این کار کلیه‌ها ثابت مانده و نمونه برداری با دقت بیشتری انجام شود.

در زمان ترخیص ، رسید به شما ارائه خواهد شد. طبق زمانبندی مندرج در رسید، جهت دریافت جواب در زمان و تاریخ اعلام شده به آزمایشگاه مربوطه مراجعه کرده و سپس به پزشک مراجعه فرمایید

منبع:

Mayo clinic - راهنماهای آموزشی درباره ی بیوپسی کلیه و مراقبت های پس از آن
Cleveland clinic _ اطلاعات مراقبت پس از اقدامات پزشکی و بیوپسی کلیه

*پانسمان محل نمونه برداری را تمیز و خشک نگه دارید. از دست کاری و فشار دادن محل نمونه برداری خودداری کنید و پس از ۴۸ ساعت پانسمان را دور انداخته و محل نمونه برداری را با آب ولرم شست و شو دهید و کاملاً خشک کنید.

*تا ۲۴ الی ۴۸ ساعت پس از نمونه برداری طبق نظر پزشک از رانندگی و فعالیت هایی که نیاز به تمرکز و فشار بدنی دارند، خودداری کنید.

*تا دوهفته پس از نمونه برداری از انجام فعالیت سنگین، رانندگی طولانی، و بلند کردن اجسام سنگین خودداری کنید.

در صورت مشاهده ی هر کدام از این علائم فوراً به پزشک مراجعه کنید

ادامه دار بودن خون در ادرار پس از ۴۸ ساعت یا مشاهده ی لخته ی خون

قطع شدن ناگهانی یا کاهش واضح مقدار ادرار

درد شدید یا افزاینده در پهلوی محل نمونه برداری

تب و لرز و علائم عفونت

سرگیجه ی شدید ضعف رنگ پریدگی یا احساس غش

خونریزی یا تورم زیاد در محل نمونه برداری

تنگی نفس یا احساس ناخوشایندی

مدت زمان انجام بیوپسی معمولاً حدود ۲۰ تا ۳۰ دقیقه است و خود نمونه برداری چند دقیقه طول خواهد کشید. پس از پایان کار ، محل نمونه برداری پانسمان شده و برای جلوگیری از خونریزی یک عدد کیسه ی شن در محل قرار داده خواهد شد و جهت بررسی عواقب احتمالی یک شب در بخش تحت نظر خواهید بود.

توصیه های پس از نمونه برداری

*جهت کاهش احتمال خونریزی لطفاً تا ۲۴ ساعت پس از نمونه برداری از تخت خارج نشوید

*حتماً در طی ساعات اولیه ی پس از نمونه برداری، تا اجازه ی پزشک و اعلام پرستار، ناشتا بمانید . سپس در صورت نداشتن حالت تهوع می توانید با مصرف مایعات و وعده های کوچک تغذیه را شروع کنید.

*مایعات کافی بنوشید، مگر اینکه پزشک دستور محدودیت مایعات داده باشد.

*انجام مجدد آزمایش خون و نمونه ی ادرار پس از نمونه برداری با هدف بررسی میزان هموگلوبین و میزان خون در ادرار، با صلاح دید پزشک معالج انجام خواهد شد.

*وجود مقدار کمی خون در ادرار تا ۲۴ الی ۴۸ ساعت پس از نمونه برداری طبیعی است. اما اگر میزان خونریزی شدید یا مداوم بود، لخته ی خون در ادرار مشاهده کردید، یا ادرار قطع شد فوراً به پرستار یا پزشک اطلاع دهید.

*درد شدید ، تب ، سرگیجه، کاهش ناگهانی و یا قطع ادرار را فوراً گزارش کنید.